

CALEA MÂNTUIRII

Săptămânal editat de Centrul de Studii Teologice-Istorice și de Prognoză Pastoral-Misionară al Facultății de Teologie Ortodoxă Arad.
Redactor fondator (1935): Preot Ilarion V. Felea. Apare cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului

EDITORIAL

Să spunem Da familiei binecuvântate de Dumnezeu!

Adunarea Națională Bisericească, compusă din toți ierarhii Sfântului Sinod, reprezentanții clerului și reprezentanții credincioșilor mireni din eparhiile Patriarhiei Române, întrunită în ședința din 29 septembrie 2018, îndeamnă pe toți cetățenii ortodocși români să participe la referendum și să spună DA clarificării textului articolului 48 din Constituția României privind definirea căsătoriei, adică înlocuirea expresiei confuze: „uniunea liber consimțită între soți”, cu formularea clară și precisă: „uniunea liber consimțită între un bărbat și o femeie”.

Prin această precizare clară și fără echivoc, în Constituția României, se afirmă, se apără și se promovează familia ca instituție umană fundamentală creată și binecuvântată de Dumnezeu pentru creșterea și perpetuarea umanității, potrivit cuvintelor Sfintei Scripturi: „Și a făcut Dumnezeu pe om după chipul Său; după chipul lui Dumnezeu l-a făcut; a făcut bărbat și femeie. Și Dumnezeu i-a binecuvântat zicând: Creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l stăpâniți!” (Facere 1, 27-28). Această familie bazată pe căsătoria între un bărbat și o femeie a fost binecuvântată și cinstită de Mântuitorul Iisus Hristos prin prezența Sa, a mamei Sale și a ucenicilor Săi, la Nunta de la Cana Galileii, unde a săvârșit minunea transformării apei în vin (cf. Ioan 2, 1-11), arătând astfel valoarea sfântă a familiei conjugale pentru viața Bisericii. În acest sens, Sfântul Apostol Pavel recomandă ca iubirea mirelui față de mireasă să fie asemenea cu iubirea lui Hristos față de Biserică (cf. Efeseni 5, 22-25, 32).

Familia binecuvântată de Dumnezeu, spre a cultiva iubirea reciprocă și a da naștere la copii, este izvor de viață pentru fiecare popor și pentru întreaga umanitate. Prin urmare, participarea la referendum, în zilele de 6 și 7 octombrie 2018, este un act de mărturisire a credinței în iubirea lui Dumnezeu pentru familie, un act de maximă responsabilitate pentru viitorul poporului român, precum și un examen de maturitate spirituală pentru a alege între valori permanente și ideologii efemere.

Cuvântul „referendum” înseamnă: „consultare directă a cetățenilor chemați

să se pronunțe prin vot asupra unui proiect de lege de o deosebită importanță pentru stat sau asupra unor probleme de interes general” (DEX). Așadar, participarea cetățenilor statului la acest referendum decizional pentru definirea căsătoriei în Constituția României este un act profund democratic și patriotic-național, de o deosebită importanță pentru întreg poporul român, deoarece se votează pentru apărarea familiei bazată pe căsătoria între un bărbat și o femeie și pentru viitorul copiilor poporului român. De fapt, în articolul 2 din Constituția României se precizează că prin referendum se exprimă suveranitatea națională a României.

În pofida multor acțiuni de boicotare agresivă și denigrare injustă a referendumului, trebuie să apărăm darul sacru al vieții persoanei umane care se naște din iubirea conjugală între un bărbat și o femeie, prețuind astfel și generațiile de părinți și copii care au asigurat continuitatea poporului român de-a lungul veacurilor.

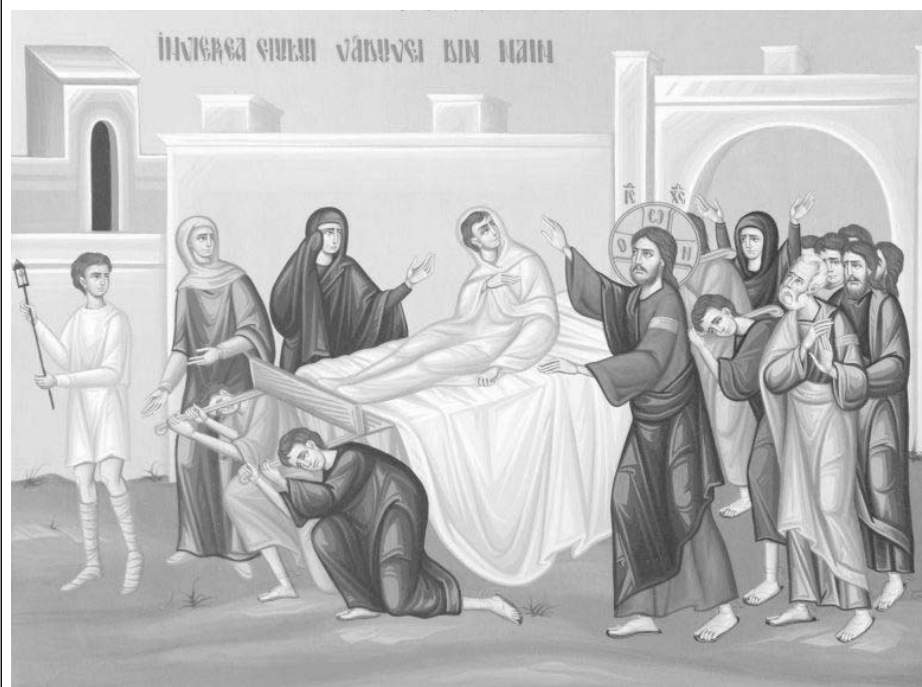
Să cinstim, așadar, Centenarul Marii Uniri din 1918, printr-o mare unire de cuget și acțiune națională în apărarea familiei creștine și a viitorului poporului român!

**Președintele Adunării Naționale Bisericești,
† Daniel
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române**

PREDICA

Hristos - nădejdea Învierii noastre Duminica a XX-a după Rusalii

„În vremea aceea, S-a dus Iisus într-o cetate numită Nain și cu El împreună mergeau ucenicii Lui și multă mulțime. Iar când S-a apropiat de poarta cetății, iată scoteau un mort, singurul copil al mamei sale, și ea era văduvă, și mulțime mare din cetate era cu ea. Și, văzând-o Domnul, I s-a făcut milă de ea și i-a zis: Nu plânge! Și apropiindu-Se, S-a atins de sicriu, iar cei ce-l duceau s-au oprit. Și a zis: Tinere, ție îți zic, scoală-te. Și s-a ridicat mortul și a început să vorbească, și l-a dat mamei lui. Și frică i-a cuprins pe toți și slăveau pe Dumnezeu, zicând: Prooroc mare s-a ridicat între noi și Dumnezeu a cercetat pe poporul Său.” (Luca 7, 11-16)

Iubiți credincioși și credincioase, viața este cel mai de preț dar al lui Dumnezeu făcut omului, însă, în același timp o putem considera un împrumut pentru că trebuie să o restituim Creatorului, prin sufletul care se întoarce la El. De asemenea, rostim în cadrul ecteniilor „Pe noi înșine și unii pe alții, și toată viața noastră, lui Hristos, Dumnezeu să o dăm”.

Potrivit învățăturii de credință, în momentul morții, sufletul se desparte de trup, sufletul mergând la Dumnezeu Care l-a dat iar trupul în pământul din care a fost făcut. Este o certitudine pentru fiecare dintre noi că va veni ziua când vom pleca pentru totdeauna de pe pământ, însă, nu știm când. Psalmistul David spune că „...anii noștri s-au socotit ca pânza unui păianjen, zilele anilor noștri sunt șaptezeci de ani, iar de vor fi în putere optzeci de ani, ce este mai mult decât aceștia, osteneală și durere; că trece viața noastră și ne vom duce”. (Psalmul 89, 10-12). Acest adevăr a fost trăit de către toți oamenii și îl trăim și noi în prezent. Moartea este inevitabilă, oriunde vom merge și orice vom face, nu vom putea scăpa de ea. Din punct de vedere al gândirii umane, firesc ar fi să moară un om bătrân, care și-a împlinit rostul vieții aici pe pământ, însă, de multe ori lucrurile se petrec și altfel. Mor tinerii și copiii, care nu s-au

bucurat mult de această viață. Aceste lucruri ar părea nefirești. Sfântul Antonie cel Mare L-a ispitit pe Dumnezeu întrebându-L, de ce unii oameni mor de tineri iar de alții pare-se că Dumnezeu uită. S-a resemnat sfântul în momentul în care Dumnezeu i-a răspuns că sunt taine pe care noi oamenii nu le putem înțelege. Chiar dacă ni se par nefirești morțile celor tineri și ale copiilor, noi trebuie să înțelegem moartea ca pe o trecere din această viață vremelnică, trecătoare, la Viața veșnică.

Sfânta Evanghelie de astăzi ne pune în față o minune pe care Mântuitorul a săvârșit-o în cetatea Nain. Trecând prin Nain, Hristos a întâlnit un cortegiu funerar, în urma căruia o mamă văduvă își conducea pe cel din urmă drum pe unicul ei fiu. Văzându-o, lui Iisus I s-a făcut milă de ea și a zis: „Nu mai plânge”. Câtă dragoste are Hristos pentru cei necăjiți, pentru cei ce plâng! Nu o lasă nemângâiată pe această femeie, ci îl înviază pe fiul ei zicându-i „Tinere, ție îți zic: scoală-te”. Mare a fost bucuria acelei mame, însă, mare a fost uimirea celor prezenți pentru că în fața ochilor lor s-a înfăptuit o așa preaslăvită minune. Moartea nu poate fi stăpână peste noi, pentru că ea a fost biruită de Învierea Domnului din morți.

Continuare în pagina 2

Pr. Petru URSULESCU

Din sumar

► Grijă episcopului pentru familie
pagina 3, † Timotei, Arhiepiscopul Aradului

► Știri
pagina 4

Deschiderea noului an universitar la Facultatea de teologie Ortodoxă din Arad

Ca în fiecare an, ziua de 1 octombrie reprezintă deschiderea noului an în învățământul universitar din România. Cu acest prilej și Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad și-a deschis porțile pentru studenții ei.

În ziua de 29 septembrie, în Aula Magna, a avut loc deschiderea festivă în prezența rectorilor universităților arădene, a delegatului Arhiepiscopiei Aradului, Preacuviosul Părinte Iustin Popovici, precum și a oficialităților centrale și locale. Cu acest prilej preacuviosia sa a transmis mesajul Înaltpreasfințitului Timotei, Arhiepiscopul Aradului, precum și îndemnul de a participa la referendumul ce va avea loc pentru promovarea valorilor creștine

legate de familie. În ziua de luni, 1 octombrie anul curent, în prezența Înaltpreasfințitului Timotei, cadrele didactice și studenții Facultății de Teologie Ortodoxă „Iarion V. Felea” din Arad au participat la Sfânta Liturghie oficiată în capela facultății. În finalul acestei slujbe au fost transmise mesajele de binecuvântare din partea Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, cât și apelul făcut de Adunare Națională Bisericească pentru participarea la referendumul din zilele de 6 și 7 octombrie.

Părintele decan, preot profesor Cristinel Ioja, a mulțumit Înaltpreasfințitei Sale pentru prezență și pentru susținerea permanentă și concretă a Fa-

cultății de Teologie Ortodoxă din Arad. În același timp, părintele decan a subliniat importanța cinstirii Acoperământului Maicii Domnului întrucât, prin mijlocirea ei, suntem păziți, ocrotiți și luminați de Fiul ei, Domnul nostru Iisus Hristos. Tot acum, preacucernicia sa a mulțumit și colegilor de la Seminarul teologic care s-au alăturat acestei sărbători, prin aceasta promovându-se unitatea dintre cele două școli teologice

arădene, ca fundament al unei mărturii comune în anul dedicat unității naționale.

În cuvântul său, Înaltpreasfințitul Părinte Timotei a invocat harul lui Dumnezeu pentru profesorii, studenții și elevii școlilor teologice arădene întru desăvârșirea cunoștințelor teologice, pentru a da mărturie despre valorile în care au crezut înaintașii noștri și pe care suntem chemați să le promovăm și noi, pentru păstrarea unității de

credință și de neam. Părintele Arhiepiscop a invitat pe toți să urmeze apelul Bisericii pentru promovare valorilor familiei în cadrul referendumului ce va avea loc.

După încheierea slujbei din paraclis, părintele decan, împreună cu părinții profesori au avut o întâlnire informală cu studenții, în aula facultății.

Pr. Filip ALBU

Hristos - nădejdea Învierii noastre

Urmare din pagina 1

„Unde-ți este moarte biruința? Unde îți este moarte boldul tău?” (I Corinteni 15, 55), exclamă Sfântul Apostol Pavel. Hristos a biruit moartea prin moartea Sa pe Cruce și prin Învierea Sa a dăruit Viață veșnică tuturor celor ce cred în El, după cum avea să mărturisească „Eu sunt Învierea și Viața; cel ce

crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi” (Ioan 11, 25).

În Împărăția lui Dumnezeu nu se intră decât prin moarte, atât cea fizică, asemenea unei treceri de pe pământ la cer, cât și prin „moartea” față de păcat, față de lume. Dar nu moartea e importantă, ci **Învierea**.

Se spune că la începuturile comunismului în Rusia, oame-

nii dintr-o localitate au fost aduși la Căminul Cultural pentru a li se comunica faptul că nu există Înviere, iar creștinismul este un mit. După vreo două ore de dezbateri ateiste, au fost invitați oamenii din sală să ia cuvântul. Preotul acelei comunități s-a ridicat în picioare și a cerut cuvântul. După ce a fost poftit la prezidiu, cu

glas mare, a zis: „Hristos a Înviat!”. Toată sala care a ascultat conferința în care se spunea că nu este Înviere a exclamat: „Adevărat a înviat!”. Așadar, au rămas rușinați toți cei care s-au împotrivit lui Dumnezeu.

Să trăim în pace și liniște

această viață, ca un dar de mare preț pe care L-am primit de la Dumnezeu. Să căutăm să împlinim poruncile lui Dumnezeu pentru a ajunge să ne bucurăm de dragostea Lui, acum și în veștii nesfârșiți.

Amin.

Afirmarea familiei creștine prin responsabilitate și mărturisire

Dumnezeu a creat primii oameni, bărbat și femeie: „Și a făcut Dumnezeu pe om după chipul Său; după chipul lui Dumnezeu i-a făcut; a făcut bărbat și femeie. Și Dumnezeu i-a binecuvântat, zicând: «Creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul și-l supuneți»” (Facere 1, 27-28).

Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru Iisus Hristos a participat împreună cu mama Sa, Fecioara Maria și cu ucenicii Săi la Nunta din Cana Galileii, unde a binecuvântat căsătoria dintre un bărbat și o femeie (cf. Ioan 2, 1-11).

Biserica este întemeiată de Domnul Iisus Hristos, iar iubirea dintre Hristos și Biserică este dată drept model pentru iubirea dintre soț și soție, bărbat și femeie (cf. Efeseni 5, 25).

Sfinții Apostoli, prin mărturisirea Evangheliei Domnu-

lui Iisus Hristos în lume, au binecuvântat noile familii de creștini (cf. Efeseni 6, 1-4).

Sfinții Părinți ai Bisericii s-au născut și au crescut în familii numeroase, au cinstit familiile creștine și au scris mult și profund despre căsătoria dintre bărbat și femeie și despre familia creștină.

Sfântul Ioan Gură de Aur numește familia creștină formată din tată, mamă și copii, Biserica de acasă, laborator al mântuirii și desăvârșirii.

Sfântul Voievod Martir Constantin Brâncoveanu și soția sa Maria au avut 11 copii, dintre care cei patru băieți au fost martirizați împreună cu tatăl lor la 15 august 1714. Lumea (adică oamenii) s-a înmulțit prin dragostea și binecuvântarea lui Dumnezeu (cf. Facere 1, 28) și comuniune

jertfelnică de iubire dintre un bărbat și o femeie.

Noi cei de astăzi avem responsabilitatea de a mărturisi cu cuvântul și fapta lucrarea lui Dumnezeu în lume prin oameni și familie și totodată avem datoria de a apăra identitatea familiei alcătuită dintre bărbat și femeie, realitate ce trebuie să

fie menționată și în Constituția României spre folosul poporului român.

Prin Referendumul de schimbare articolului 48 din Constituția României noi nu discriminăm pe cineva, ci afirmăm și apărăm familia instituită de Creatorul lumii văzute și nevăzute, de Dumnezeu Care iubește și sfințește creația și omul (bărbat și femeie).

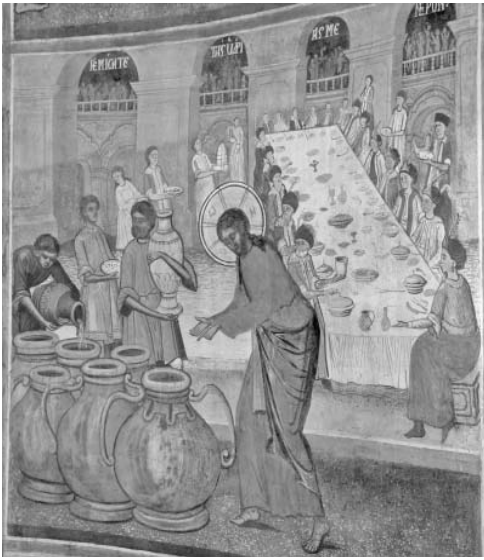
Ne-am născut într-o familie alcătuită din părinți tată (bărbat) și mamă (femeie) și dorim ca această formă de viață și familie să continue, indiferent de opțiunile unor persoane.

Avem libertatea și datoria de a alege, de a participa la Referendum și de a vota pentru modificarea articolului 48 din Constituție, adică pentru continuitatea legală a familiei ca uniune dintre bărbat și femeie, înțelegând efectele acestui vot.

Dumnezeu să ajute poporul român și în Anul Centenarului Marii Uniri de la 1918 în a-și afirma istoria, credința, unitatea și familia întemeiate pe iubirea și jertfa Mântuitorului Iisus Hristos, credința și jertfa mucenicilor, mărturisitorilor și eroilor români din vechime și până astăzi.

Să mergem la Referendum în zilele de 6-7 octombrie 2018 și să votăm Da, pentru clarificarea textului articolului 48 din Constituția României pentru definirea căsătoriei, cu formula precisă: „uniunea liber consimțită între un bărbat și o femeie”.

†Emilian Crișanul
Episcop-vicar al
Arhiepiscopiei Aradului

Titlul meditației comportă o lămurire de la început, socotindu-se că familia trebuie să se bucure de un sprijin general, deci și din partea Bisericii, în mod deosebit prin grija episcopului.

E nevoie a sublinia că această grijă trebuie purtată nu doar de instituții sau asociații, ci și de persoanele reprezentative care îi dau și conținutul dorit. Firul conducător este cel al raportului dintre episcop și familie, adică de la conducerea bisericească până la cea mai mică alcătuire a obștii creștine. Relația însăși dintre membrii Bisericii în ansamblu sau parte este cea dintre cei ai familiei, adică părinți, mame, fii și fiice, frați și surori. Ierarhizarea precisă, ca de altfel și drepturile și obligațiile fiecăruia în parte, ca și a tuturor împreună, precum se spune de obicei, este o dovadă a alcătuirii firești pentru societate. Responsabilitatea principală revine capului familiei.

Asemănarea acesteia cu Biserica, al cărei cap este Hristos Domnul, indică și locul episcopului ca unul ce îl reprezintă pe Mântuitorul Însuși. El trebuie să aibă priceperea purtării de grijă pentru biserica în înțelesul obștii locale ca și aceea de biserica din familie.

Așadar, este vizat și un raport de ansamblu dintre familia Bisericii și biserica familiei, fiecărui membru al raportului revenindu-i un rost în obște, pentru cel din fruntea acesteia fiind limpezii cuvintele apostolului neamurilor: „Eu voiesc ca toți oamenii să fie cum sunt eu însumi. Dar fiecare are de la Dumnezeu darul lui: unul așa, altul într-alt fel.

Celor ce sunt necăsătoriti și văduvelor le spun: bine este pentru ei să rămână ca și mine. Dacă însă nu pot să se înfrâneze, să se căsătorească. Fiindcă mai bine este să se căsătorească, decât să ardă.” De asemenea și sfatul „dacă nu știe cineva să-și rânduiască propria lui casă, cum va purta grija de Biserica lui Dumnezeu?” Dintru începuturi istorice până azi, socotind și pentru viitor, familia rămâne în preocuparea constantă pe un loc central.

Dacă omul încă din antichitate era considerat un mic univers sau măsura tuturor lucrurilor, familia gravitează în aceeași sferă, fiecare membru al ei reprezentând întregul într-o unitate indestructibilă. De altfel, printr-o analogie, dacă societatea umană se proiectează în lume ca un corp, familia e constituită ca o celulă a acestuia.

Definițiile pot fi încă multe, dar aceasta e cea mai înțeleasă și folosită. Obșnuita definiție a familiei este aceea de formă socială de bază, formă primară de comunitate umană care cuprinde un grup de oameni legați prin consanguinitate și înrudire, nucleu social elementar, întemeiat prin căsătorie, „celulă socială” care unește soții și pe descendenții acestora.

Din punct de vedere creștin definiția, în mod firesc, are pecete religioasă. După învățătura Sfintei Biserici, familia este un așezământ dumnezeiesc și temelie vieții de obște. Ea se întemeiază prin căsătorie, adică prin legătura dintre bărbat și femeie, binecuvântată de Dumnezeu în fața sfântului altar. Această legătură răsare din imboldul firesc sădit de Dumnezeu în om.

Grija episcopului pentru familie

Cea dintâi familie s-a întemeiat în rai, având ca preot și martor pe însuși Dumnezeu, după cum zice Sfânta Scriptură: „Și a făcut Dumnezeu pe om, după chipul lui Dumnezeu l-a făcut pe dânsul, bărbat și femeie i-a făcut pe ei: și i-a binecuvântat pe ei zicând: creșteți și vă înmulțiți și umpleți pământul”. Însemnătatea ei este ca cea dintâi formă a vieții de obște.

Pe ea se întemeiază celelalte forme ale vieții sociale. Nu e de prisos întregirea înțelesului arătat în cugetarea părintelui Dumitru Stăniloae, prin aceea că: „Hristos întărește din nou legătura căsătoriei și o înalță din ordinea naturii, în ordinea harului, învăluind-o prin participarea Sa la nunta de la Cana Galileii, în ambianța harică ce iradiază din persoana Sa”. Harul dat celor căsătoriti are efecte în societate și în Biserica. Taina Căsătoriei sau a Nunții este mai cuprinzătoare decât familia.

Marele teolog român, între altele, se referă și la alți cugetători care susțin că societatea, deci și Biserica, este formată din unități duale, nu din indivizi, am zice din molecule, nu din atomi; celula familiei, deși nu se dizolvă în organismul bisericesc sau social, trebuind să fie în comunicare cu celelalte. Se poate deduce că și cei necăsătoriti aparțin familiei din care descind, deprinzând spiritul acesteia.

Nu ar fi fără interes în acest cadru a cita următorul text al părintelui menționat: „Membrii ierarhiei bisericești nu pot fi decât bărbați, pentru că sunt chemați să fie organele văzute ale lui Hristos, unicul salvător nevăzut al Tainei; iar Hristos a fost bărbat.

Femeile nasc și cresc pentru preoție pe copiii lor asemenea Maicii Domnului. Ele sunt mamele preoților și episcopilor, Dumnezeu exercitând prin ele cea mai mare autoritate spirituală asupra lor... Femeia are în liniștea ei o siguranță și o capacitate de a da încredere bărbatului, care, dincolo de demonstrația puterii, simte nevoia susținerii unei mame.

Ioan, apostolul, e încredințat de Iisus Sfintei Sale Mame, ca Mamei lui. „Femeie, iată Fiul tău”. Episcopii au și ei mamele lor care îi îndrumă cu înțelepciunea lor și cu tăria lor de credință... Episcopul trebuie să fie necăsătorit, pentru că slujirea lui constă nu numai în săvârșirea personală a Tainelor și în învătarea personală a creștinilor în cele ale credinței, ci și în supravegherea acestor slujiri din partea preoților ca ajutători ai lui.

Ființa lui trebuie să fie ocupată întreaga de grija Bisericii să uite de orice interes al lui sau al familiei, asemenea lui Hristos, al Cărui reprezentant deplin este. Dacă prin celelalte Taine se pune o bază de viață nouă personală sau se promovează această viață, slujirea preoțească și arhierescă se acordă celor ce au deja această viață și au dat dovadă că au colaborat cu adevărat cu harul la întărirea ei în ființa lor”.

Ca o clarificare la ultimele enunțuri, același autor adaugă faptul că tradiția Bisericii așază Hirotonia după Botez, Mir, Pocăință și Euharistie, înainte de Nuntă și Maslu, întrucât prin primele patru Taine omul este pus într-o relație directă cu Hristos și numai indirect într-una de slujire cu oamenii, pe când în cele următoare, adică a Nunții și a Maslului, credinciosul e pus într-o relație strânsă cu semenul său; subliniind că persoana și comuniunea sunt doi poli inseparabili, vădind rodirea Tainelor în răspunderea reciprocă a oamenilor, spre mântuire.

O însemnare specială se face asupra aceea că monahii, printr-o harismă care biruiește natura, reușesc să se mențină cu un efort în afara relației de căsătorie și a complexului de relații necesare și de probleme impuse de ea, ținându-se într-una nemijlocită și oarecum strict personală cu Mântuitorul, de unde și intrarea în monahism e consacrată nu printr-o taină, ci numai printr-o ierurgie.

Nu se poate uita ca pilduire pentru cele propuse rolul deosebit al mamei multora din sfinții ierarhi ai Bisericii, dintre care Sfântul Vasile, Ioan Gură de Aur, Andrei Șaguna, Fericitul Augustin. De asemenea și cel de sfătuitori ai familiilor creștine, mergând până la cele imperiale, pe care l-au ocupat Sfinții Ambrozie al Mediolanului și patriarhul Fotie al Constantinopolului. Totodată, autoritatea pe care au avut-o cei mai mulți asupra oamenilor, asemenea Sfântului Ioan Botezătorul în rezolvarea unor conflicte privind ținuta creștină în viața personală și a familiilor.

Cu precădere apare răspunderea Bisericii față de educația creștină a copiilor, care este rezultatul strădaniei tuturor membrilor familiei, chiar în extensiunea ei, privind rudele apropiate. Așa se explică și transformarea familiei într-o mică biserică, dorită de Sfântul Ioan Hrisostom, a tatălui ca episcop în mijlocul familiei, analog cu transformarea episcopului în tată sau părinte al credincioșilor lui. Ținuta din familie trebuie să se extindă și în societate, deci nu legată doar de cei nevârstnici, ci și de tineri, maturi sau vârstnici.

Concludent este îndemnul paulin pentru slujitorii Bisericii, iar pentru episcopi în mod aparte. „Pe cel bătrân să nu-l înfrunți, ci să-l îndemni ca pe un părinte; pe cei tineri ca pe frați. Pe femeile bătrâne îndeamnă-le pe niște mame, pe cele tinere ca pe niște surori, în toată curăția.”

Solicitățile de ajutoare către Biserica sunt multe și oarecum se acoperă prin solidaritatea asigurată de conducerea acesteia în colaborare cu toți cei angajați prin conștiința lor. Asistența socială și medicală, s-ar putea zice întreaga misiune samaritană constituie o îndatorire permanentă bisericească. Sunt cunoscute faptele minunate ale unor sfinți pe acest plan, iar referirea specială la Sfântul Ierarh Nicolae este grăitoare. Unul din canoanele vechi prevede că „dacă vreun episcop nu va ajuta cu cele necesare pe presbiter sau pe vreun cleric fiind sărac să se afurisească, iar stăruind să se caterisească, ca unul ce a ucis pe fratele său.”

Se înțelege că ajutorul privește nu doar persoana, ci și familia, în primul rând cea a slujitorilor Bisericii. Așa cum se știe, o îndatorire, mai bine zis o grijă deosebită în sarcina episcopului este discernerea obiectivă în problemele matrimoniale, adică dispensele pentru Cununii și nu mai puțin divorțurile, fapt ce presupune o cunoaștere exactă a situației familiale a celor în cauză. Încă Sfântul Ignatie Teoforul, în secolul al doilea creștin, în epistola către Policarp a poruncit ca „cei ce se căsătorească să nu efectueze legătura lor decât cu aprobarea episcopului.”

Desigur, prevederea are în vedere în tot timpul următor pe candidații la preoție aparte, ceilalți, după circumstanțe și cu observarea întregii legislații corespunzătoare. Nu trebuie uitat nici faptul că în antichitate Biserica dispunea de tribunalele proprii, prezidate de episcopi, pe considerentul nepotrivirii dezbaterilor creștine în mediul profan

În afara slujbelor liturgice ce le erau rezervate – hirotoniile, târnosirile, sfințirea Mirului – ei ocupau funcții de răspundere în stat, de multe ori devenind sfințnici sau consilieri ai conducătorilor. Oricum, problemele cu care este confruntat episcopatul și pentru rezolvarea cărora trebuie arătată toată grija, își găsesc rezolvare în numele Bisericii. Episcopul este peste ceilalți slujitori instituți ca iconomi ai acesteia cel mai în măsură să arate competență și compatibilitate.

Restrângând aria acesteia doar la familie, s-ar putea spune că deși grija față de ea stă cu precădere în atribuția preoților și duhovnicilor, nu poate rămâne străină episcopului. De aceea am putea identifica grija episcopului cu grija Bisericii, atât locale cât și universale.

Ca pildă de luat, situația în care chiar dacă în opinia generală, ca membru al cinului monahal, episcopului nu i se potrivește slujirea Tainei Nunții, pentru o familie ce își pune temelie, totuși aceasta se împlinește cu știrea, dreapta socotință și dezlegarea sa. În astfel de situații se înțelege că e necesar un discernământ deosebit și care revine episcopului.

Preafericitul Părinte Patriarh Daniel arată că „slăbindu-se legătura iubirii spirituale dintre om și Dumnezeu în societatea secularizată, familia conjugală se află într-o profundă criză spirituală, în stare confuză și fără orizont, fiind limitată la biologic și terestru.

Dificultățile cu care se confruntă în societatea contemporană nu sunt numai de natură economică (sărăcie materială tot mai evidentă, șomaj, nesiguranța zilei de mâine), ci și morală (avort, divorț, abandonul copiilor, libertinaj, droguri, trafic de ființe umane) și spiritual-religioasă (sectarismul, fanatismul și prozelitismul religios).

În fața acestor probleme, Biserica este chemată să acorde o atenție deosebită familiei creștine, apărând valoarea acesteia ca viață binecuvântată de Dumnezeu în scopul dobândirii mântuirii sau vieții veșnice... În ciuda multor păcate și primejdii abătute asupra neamului omenesc, totuși familia a fost instituția cea mai stabilă în istorie.”

Biserica noastră, mai ales cu începutul noului mileniu, a întreprins multiple activități în slujba familiei, căutând să asigure unitatea acesteia, neuitând situația migrațiilor și asigurarea legăturii necesare între părinți și copii.

Câteva evenimente desfășurate sub titluri sugestive întregesc înțelegerea pe care o are Biserica în acest domeniu, în care misiunea ei trebuie să fie la înălțime. Amintim aparte Congresul Internațional „Familia și viața la începutul unui nou mileniu creștin” (București, 25 – 27 septembrie 2001), Congresul Internațional de teologie „Familia creștină, o binecuvântare pentru Biserica și societate”, (București, 1 – 3 noiembrie 2011) adică în anul dedicat de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române familiei creștine, care are la bază Taina Sfântului Botez și a Sfintei Cununii. În privința implicării episcopatului în acest cadru, de adăugat Colocviul ecumenic internațional „A fi episcop astăzi, demnitătea și dificultățile unei misiuni” (Durău, 17 -19 septembrie 2002).

În comunicatul celui din urmă se arată: „Episcopul este părinte spiritual în Biserica și de aceea întreaga sa lucrare pastorală trebuie să facă din Biserica locală o familie spirituală care trăiește din iubirea Preasfintei Treimi: Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt. În fața lui Hristos, arhierul cel veșnic, episcopul este responsabil de toți cei încredințați lui spre păstorie pe calea mântuirii și desăvârșirii spirituale. De aceea, el trebuie să se roage neconștient pentru mântuirea tuturor.”

Conchizând asupra celor expuse e de subliniat că episcopul însuși aparține familiei în care s-a format și al cărei spirit îl însoțește în viață cu o experiență îmbogățită în marea familie a Bisericii pe care o conduce.

În virtutea stării de monah prin renunțarea la sine, are disponibilitatea pentru purtarea de grijă a tuturor, familiile credincioșilor având prioritatea așteptată, după cum rezultă din îndemnul apostolic, ca unul ce trebuie să fie prezent și în biserica mică. În solidaritatea celor ce alcătuiesc obștea, acolo unde i-ar înceta competența, apelează la cea sinodală în același duh.

Așadar, rămâne episcopului obligația de a purta de grijă familiei creștine în numele Bisericii, să-și împlinească menirea spre propășirea lumii și slava lui Dumnezeu.

† Timotei,
Arhiepiscopul Aradului

ȘTIRI

Preafericitul Părinte Daniel împlinește 11 ani de la întronizarea ca Patriarh

Preafericitul Părinte Daniel a împlinit duminică, 30 septembrie 2018, 11 ani de la întronizarea ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române.

„Mulțumire se cuvine întâi lui Dumnezeu”, a subliniat Patriarhul Daniel după slujba de Te Deum oficiată de Episcopul vicar Varlaam Ploieșteanul cu prilejul împlinirii a unsprezece ani de la întronizarea actualului Patriarh al României. Momentul aniversar a început la ora 12:00 după oficierea Sfintei Liturghii. În Catedrala patriarhală, mai mulți ierarhi, preoți și credincioși au înălțat rugăciuni de mulțumire pentru binefacerile revărsate asupra Bisericii Ortodoxe Române, poporului român și Preafericitului Părinte Patriarh Daniel în cei unsprezece ani de slujire patriarhală.

După slujbă, Preafericitul Părinte Varlaam Ploieșteanul a rostit un cuvânt de felicitare. Episcopul vicar patriarhal a evidențiat „păstorirea providențială și jertfelnică a Bisericii noastre” de către Patriarhul Daniel. „Aniversarea celor unsprezece ani de patriarhat ne oferă prilejul de a reflecta asupra lucrării permanente și intense a Patriarhului Bisericii noastre întru păstrarea, cultivarea și întărirea unității de credință și de neam a poporului peste care Duhul Sfânt l-a așezat Întâistător în vremuri de loc ușoare”, a spus Preaferiția Sa.

În continuare, Mitropolitul Teofan i-a oferit Patriarhului un dar din partea Sfântului Sinod: o icoană cu reprezentarea Maicii Domnului.

Părintele Patriarh a mulțumit pentru cuvintele și darurile primite și a evidențiat faptul că „Mulțumire se cuvine întâi lui Dumnezeu” pentru toate. „Numai prin mulțumire creștem duhovnicește”, a precizat Părintele Patriarh explicând că recunoștința este liantul dintre darurile lui Dumnezeu și semnul creșterii noastre duhovnicești. „Dumnezeu ne dăruiește darurile, iar dacă noi îi mulțumim adaugă alte daruri, înnoim din nou mulțumirea, și așa se zidește sufletul nostru”, a spus Preaferiția Sa. „Oricâte am realiza noi trebuie să mărturisim într-o smerenie că slugi nevrednice suntem pentru că nu am făcut decât ceea ce se cuvenea, sau mai puțin”, a adăugat Patriarhul României. Patriarhul Daniel a vorbit și despre recunoștința datorată semenilor prin care Dumnezeu lucrează. În acest context a subliniat sprijinul clerului și al credincioșilor: „Pa-

triarhul nu poate lucra singur, ci împreună cu sinodul. Numai împreună luăm hotărâri care sunt folositoare pentru întreaga Biserică. Această gândire sinodală este reflexul prezenței harului Preasfintei Treimi în viața Bisericii”.

„Ceai bun pentru suflet” pentru preoții pensionari din Arhiepiscopia Aradului

Cu prilejul manifestărilor dedicate Zilei Persoanelor Vârstnice la nivel mondial – 1 octombrie, pentru al cincilea an consecutiv, în Arhiepiscopia Aradului s-a desfășurat cu binecuvântarea Chiriarhului, programul filantropic „Ceai bun de suflet” la inițiativa Asociației Filantropia Arad. În toată luna octombrie, în parohiile arădene se vor desfășura activități dedicate persoanelor vârstnice. O activitate inedită, care s-a bucurat și de prezența Întâistătorului Eparhiei – Înaltpreaferiția Părinte Timotei Arhiepiscopul Aradului, a fost întâlnirea preoților pensionari la Centrul misionar pastoral „Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil” al Parohiei Ortodoxe Arad Grădiște I, prin purtarea de grijă a părintelui paroh Mihai Blaj – consilier economic al Arhiepiscopiei. Aici au fost invitați la ceai toți cei 60 de preoți pensionari din Arhiepiscopia Aradului, participând doar cei care au avut posibilitatea deplasării.

Invitația la ceai a fost un bun prilej de a petrece împreună cu preacucernicii părinți timp de câteva ore și de a povesti despre frumoasa pastorație pe care au cultivat-o în parohiile lor, despre amintiri frumoase care îi leagă, dar și despre problemele actuale cu care se confruntă preoții după ce se pensionează. Având în vedere și faptul că Sfântul Sinod a proclamat anul acesta Anul Omagial al unității de credință și de neam și Anul comemorativ al făuritorilor Marii Uniri din 1918, preacucernicii părinți au purtat discuții și pe această temă. Nu a fost lăsată la o parte nici problema Referendumul pentru familie din 6-7 octombrie 2018, preacucernicii părinți subliniind necesitatea modificării Constituției României prin care să fie definită familia ca uniunea liber consimțită între un bărbat și o femeie, așa cum a fost dintotdeauna în țara noastră.

În finalul întâlnirii, Înaltpreaferiția Părinte Arhiepiscop a adresat un cuvânt de întărire sufletească și i-a felicitat pe toți cei prezenți pentru rodnică pastorație a celor prezenți, urându-le sănătate și îndelungată înziliră, putere în slujirea la Sfântul Altar și de acum înainte, cu aceeași dragoste și râvnă.

„Se dorește prin această acțiune promovarea solidarității între generații și implicarea celor în vârstă în viața comunității prin aportul experienței lor de o viață. Ideea întâlnirii cu preoții pensionari s-a născut din dragostea pe care o avem față de aceștia, din recunoștința pentru munca depusă în ogorul Domnului și din respectul ce se cuvine să îl acordăm preoților ce au slujit

înaintea noastră în biserică.” – a menționat inițiatorul programului, părintele Gabriel Mariș consilier social al Arhiepiscopiei Aradului. La întâlnirea de suflet au participat și Preacuviosul Părinte Iustin Popovici consilier cultural eparhial și Preonoratul Părinte Flavius Petcuț protopopul Aradului.

Deschiderea festivă a noului an universitar la Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad

Sâmbătă, 29 septembrie 2018, în sala festivă din Complexul M a avut loc festivitatea de deschidere a noului an universitar 2018-2019 la Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad. La ceremonie au fost prezenți profesori, studenți, autorități locale și centrale, directori de școli, părinți ai studenților.

În debutul ceremoniei corul bărbătesc al Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad, condus de Conf. Dr. Mircea Buta și Arhid. Dr. Tiberiu Ardelean, a intonat: Imnul Național, cel academic și rugăciunea „Tatăl nostru”.

După acest moment, doamna Prof. Univ. Dr. Ramona Lile, rectorul Universității „Aurel Vlaicu”, i-a salutat pe cei prezenți mulțumindu-le, totodată, pentru buna colaborare și pentru faptul că sunt mereu alături de universitatea arădeană.

Mesaje de felicitare la acest început de an au adresat Protos. Lect. Dr. Iustin Popovici, consilier cultural al Arhiepiscopiei Aradului și delegat al Înaltpreaferiției Părinte Arhiepiscop Timotei; domnul ing. Petru Andea, Secretar de stat în Ministerul Educației; doamna Florina Vasilescu, șeful Cancelariei Prefectului, domnul Iustin Cionca, Președintele Consiliului Județean Arad, domnul deputat Dorel Căprar, Președintele PSD Arad, doamna Prof. Univ. Dr. Coralia Cotoraci, Rectorul Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, precum și noul președinte al Ligii Studenților UAV, Emilian Manciuc.

Părintele Iustin Popovici a transmis cadrelor universitare și studenților mesajul de binecuvântare al Înaltpreaferiției Părinte Timotei, Arhiepiscopul Aradului și îndemnul de a participa la Referendumul ce se va organiza în zilele de 6 și 7 octombrie.

Din partea Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din Arad au fost prezenți întregul corp profesoral și studenții teologi, în frunte cu Părintele Prof. Univ. Dr. Cristinel Ioja, decanul instituției amintite.

Festivitatea s-a încheiat cu intonarea imnului academic de către corul bărbătesc al Facultății de Teologie Ortodoxă.

(Știrile au fost preluate de pe site-urile episcopiaaradului.ro și basilica.ro)

COMITETUL DE REDACȚIE

Președinte de onoare: ÎPS. Dr. TIMOTEI SEVICIU, Arhiepiscop al Aradului
 Redactori coordonatori: Pr. IOAN TULCAN, Pr. CRISTINEL IOJA
 Secretari de redacție: Pr. ADRIAN MURG, Pr. CAIUS CUȚARU,
 SORIN GHEORGHE SĂPLĂCAN
 Administrație: Pr. FILIPALBU, Pr. LUCIAN FARCAȘIU

Articolele și corespondența se trimit pe adresa redacției:

Str. Academia Teologică, nr. 9, Arad
 Tel/Fax: 0257-285.855, calea.mantuirii@yahoo.com
 Tipărit la Poudique srl Arad.
 ISSN: 1582-1951; Preț: 1 leu
 Costul unui abonament este de 50 lei anual.